

розвитку дасть змогу посилити конкурентоспроможність українських компаній у міжнародному економічному просторі.

Список використаних джерел:

1. Селецька, Д. О. Звітність зі сталого розвитку: становлення, зміст, актуальність. *Економіка, управління та адміністрування*. 2024. №2(108). С. 109–117.
2. Big shifts, small steps. survey of sustainability reporting 2022. KPMG International. URL: <https://kpmg.com/ua/uk/home/insights/2022/11/survey-of-sustainability-reporting-2022.html>.
3. The global standards for sustainability impacts / GRI. URL: <https://www.globalreporting.org/standards/>.
4. Task force on climate-related financial disclosures | TCFD. URL: <https://www.fsb-tcf.org/>.
5. Jessop S. Companies setting climate transition plans up 44% in 2023, research shows. Reuters. URL: <https://www.reuters.com/sustainability/climate-energy/companies-setting-climate-transition-plans-up-44-2023-research-shows-2024-06-18/>
6. Прийняття Європейських стандартів звітності зі сталого розвитку (ESRS) завершено 21 жовтня 2023 року. Міжнародна аудиторська компанія BDO. URL: [https://www.bdo.ua/uk-ua/insights-2/information-materials/2023/adoption-of-european-sustainability-reporting-standards-\(esrs\)-completed-on-october-21,-2023](https://www.bdo.ua/uk-ua/insights-2/information-materials/2023/adoption-of-european-sustainability-reporting-standards-(esrs)-completed-on-october-21,-2023).
7. Директива ЄС про корпоративну звітність зі сталого розвитку (CSRD) | PwC. URL: <https://www.pwc.com/ua/uk/services/csr.html>
8. Інформаційне повідомлення щодо питань звітування зі сталого розвитку та надання впевненості. ОСНАД. URL: <https://www.apob.org.ua/?p=7557&utm>.
9. Україна зробила перший крок у запровадженні звітності зі сталого розвитку. Міністерство фінансів України. URL: https://mof.gov.ua/uk/news/ukraina_zrobila_pershii_krok_u_zaprovadzhenni_zvitnosti_zi_stalogo_rozvitku-4941?utm.

УДК 657.01

Феденко Дмитро Олександрович,

*аспірант кафедри бухгалтерського обліку та консалтингу,
Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана
м. Київ, Україна*

Остап'юк Наталія Анатоліївна,

*д.е.н., професор кафедри бухгалтерського обліку та консалтингу,
Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана
м. Київ, Україна*

АВТОМАТИЗАЦІЯ ЗВІТНОСТІ ЗІ СТАЛОГО РОЗВИТКУ: РОЛЬ ВІЗУАЛЬНИХ КОНФІГУРАТОРІВ У БУХГАЛТЕРСЬКОМУ ОБЛІКУ

Сталий розвиток став невід'ємною частиною діяльності сучасних компаній. Зростаючі вимоги до звітності у сфері сталого розвитку, зокрема згідно з міжнародними стандартами (GRI, SASB, ESRS), потребують ефективних підходів до збору, аналізу та подання інформації. У цьому контексті

автоматизація бухгалтерського обліку та використання візуальних конфігураторів набувають особливої актуальності.

Традиційні методи складання звітності базуються на ручному введенні даних та використанні різномірних джерел інформації, що створює значні труднощі. Висока ймовірність помилок через людський фактор, відсутність уніфікованих підходів до структурування даних, трудомісткість процесу підготовки звітності та низька інтегрованість з іншими інформаційними системами підприємства є основними викликами, що ускладнюють процес звітності. Часто інформація для складання звітності збирається вручну з різних відділів підприємства, що призводить до дублювання даних, суперечностей між показниками та невідповідності єдиним стандартам.

Крім того, використання електронних таблиць або текстових документів без належної систематизації ускладнює пошук, аналіз та перевірку інформації. Відсутність єдиної бази даних для збору показників сталого розвитку спричиняє додаткові затримки у формуванні звітності, а також створює ризик недостовірності або втрати важливої інформації. До цього додається складність адаптації звітності до змін у нормативному регулюванні, що вимагає постійного ручного оновлення методології обліку та перерахунку ключових показників.

Візуальні конфігуратори відіграють важливу роль у процесі автоматизації бухгалтерського обліку та формування звітності зі сталого розвитку. Вони представляють собою програмні рішення, що дозволяють користувачам без глибоких технічних знань налаштовувати структуру даних, інтегрувати різномірні джерела інформації та створювати звіти у зрозумілому й наочному форматі.

Однією з ключових переваг візуальних конфігураторів є їхня гнучкість. Вони дають можливість компаніям адаптувати параметри обліку та звітності відповідно до специфіки їхньої діяльності, галузевих вимог та міжнародних стандартів. Це особливо важливо в контексті сталого розвитку, де необхідно враховувати широкий спектр показників – екологічні, соціальні та управлінські аспекти.

Крім того, візуальні конфігуратори значно полегшують процес збору та обробки даних. Вони автоматично агрегують інформацію з різних джерел, таких як ERP-системи, внутрішні бази даних, сенсори моніторингу виробничих процесів тощо. Завдяки цьому мінімізується ймовірність помилок, що виникають при ручному введенні інформації, та забезпечується цілісність і достовірність звітності.

Інтуїтивно зрозумілий інтерфейс візуальних конфігураторів дозволяє користувачам створювати звітні форми без необхідності програмування. Замість складного кодування використовується метод «перетягни і встав», де користувачі можуть візуально конструювати необхідні моделі даних, змінювати структуру звітів та застосовувати фільтри для аналізу інформації [1].

Ще однією важливою перевагою є можливість інтерактивної візуалізації даних. Візуальні конфігуратори дозволяють представити інформацію у вигляді графіків, таблиць, діаграм і дашбордів, що робить звітність більш наочною і зручною для аналізу. Це не лише спрощує процес прийняття управлінських рішень, а й підвищує рівень прозорості компанії перед зацікавленими сторонами, такими як інвестори, регулятори та громадськість.

Враховуючи постійне посилення вимог до звітності у сфері сталого розвитку, використання візуальних конфігураторів стає невід’ємною частиною сучасного бухгалтерського обліку. Вони дозволяють автоматизувати процеси збору, обробки та представлення даних, що сприяє підвищенню ефективності управління та відповідності міжнародним стандартам сталого розвитку.

Впровадження візуальних конфігураторів для обліку сталого розвитку надає підприємствам низку переваг. Це, зокрема, скорочення часу на підготовку звітності, підвищення точності та достовірності даних, автоматизація контролю відповідності нормативним вимогам та зниження витрат на облік та аудит звітності.

У контексті євроінтеграції України та впровадження директив ЄС автоматизація звітності зі сталого розвитку є необхідним кроком для підвищення прозорості бізнесу. Використання візуальних конфігураторів дозволить українським компаніям адаптуватися до нових стандартів звітності та посилити їх конкурентоспроможність на міжнародних ринках.

Автоматизація звітності зі сталого розвитку за допомогою візуальних конфігураторів є ефективним рішенням для сучасних підприємств, оскільки дозволяє значно зменшити трудомісткість процесу, уникнути помилок і забезпечити відповідність звітних даних міжнародним стандартам. Завдяки можливостям інтеграції з різними інформаційними системами, автоматичному збору та аналізу даних, підприємства можуть швидше реагувати на зміни у регуляторному середовищі та покращувати якість своїх звітів [2].

Використання таких технологій сприяє не лише оптимізації внутрішніх процесів компаній, а й підвищенню їхньої репутації на міжнародному ринку. Підприємства, що активно застосовують цифрові інструменти для звітності, демонструють прозорість і відповідальність перед інвесторами, партнерами та суспільством. Це підвищує їхню конкурентоспроможність і довіру з боку стейкхолдерів.

Подальший розвиток цифрових технологій та зростаючий інтерес до сталого розвитку стимулюватимуть поширення візуальних конфігураторів серед українських компаній. Це дозволить їм не лише відповідати сучасним вимогам до звітності, а й впроваджувати нові підходи до аналізу та управління екологічними, соціальними та управлінськими аспектами їхньої діяльності. Як результат, автоматизація у сфері сталого розвитку сприятиме підвищенню ефективності бізнес-процесів, зниженню витрат і зміцненню стійкості компаній у довгостроковій перспективі.

Список використаних джерел:

1. Костюченко В., Пащенко І., Саковець І. Принципи ESG і цілі сталого розвитку: обліковий аспект. *Grail of Science*. 2023. № 27. С. 117–123. DOI: <https://doi.org/10.36074/grail-of-science.12.05.2023.012> (дата звернення: 30.03.2025).

2. Мануйлов О. Формування стратегії сталого розвитку підприємств в умовах невизначеності. *Український журнал прикладної економіки та техніки*. 2024. Том 9. № 2. С. 60–64. DOI: <https://doi.org/10.36887/2415-8453-2024-2-10> (дата звернення: 30.03.2025).